

Børne- og Kulturchefforeningen

Skolestart 2006/07

01.08.06

Sommerferien er slut, og et nyt skoleår begyndt.

Ca. 650.000 børn tager fat på et nyt skoleår på landets skoler – heraf møder over 60.000 børn skolen for første gang i børnehaveklasse.

Hvad er det for krav og forventninger, børnene og forældrene møder med? Og hvad er det for krav og forventninger, som Regeringen, Folketing og de enkelte kommuner har til børnenes skolegang fra skolestart til de forlader skolen?

Børne- og Kulturchefforeningen – BKF - vil give sine bud på en dynamisk folkeskole, hvor undervisningen er med til at øge fagligheden samtidig med, at helheden i barnets og den unges situation er med til at fastholde lysten til uddannelse efter folkeskolen.

Nye lovkrav

Netop fra august 2006 træder en række ny lovændringer i kraft, som får stor indflydelse på folkeskolen. Det gælder bl.a.:

- Ændring i formålparagraffen
- Nationale test
- Obligatoriske prøver
- Flere timer i dansk og historie
- Elveplan for alle elever

Samtidig med de konkrete lovændringer arbejdes der fra Regeringens side med globaliseringen og dens betydning for alle uddannelsesområder – herunder også folkeskolen. Hvad er det for kompetencer og færdigheder, der skal til, for at den kommende generation vil kunne agere og virke med succes i det globaliserede samfund.

Kommunernes muligheder for håndtering af de nye krav

Inden for mindre end et halvt år er kommunerne fusioneret i nye store enheder samtidig med, at en række opgaver er overdraget fra amterne til kommunerne.

Det er en situation, som har været under vejs længe og som er forberedt grundigt og godt. Ikke desto mindre er det en situation, som hverken er enkel eller problemfri for de kommunale politikere og chefer.

Udfordringen er stor og kræver, at der bliver tænkt i nye, utraditionelle og sammenhængende baner inden for hele børne- og kulturområdet. Dvs. inden for

områderne dagtilbud, folkeskole/SFO, klub, fritids- og kulturtilbud samt børne- og familieområdet.

BKF's bud på folkeskolens fremtidige udvikling

BKF har i en publikation "En folkeskole i verdensklasse" fra 2005 givet en række bud på, hvad der skal til for at folkeskolen fortsat udvikler og fornyer sig både i forhold til de ændrede krav i samfundet, men også i forhold til børns og unges behov for tryghed og sammenhæng.

Dygtige og glade skolebørn

Fagligheden skal øges. Dette er også Regeringens mål, hvilket lovgivningen i høj grad bærer præg af. Det er vigtigt, at fagligheden ses i sammenhængen med den kendsgerning, at danske børn er glade for at gå i skole.

Fagligheden skal derfor ses som en vigtig del af det pædagogiske arbejde, hvor der fortsat er behov for en langt højere grad af differentiering af indhold og struktur i undervisningen.

Det betyder, at talenterne hos børnene skal dyrkes gennem udfordrende læringsmiljøer, hvor der både er plads og rum til det individuelle og det fælles.

Børn med særlige behov skal på samme måde som børn med særlige talenter støttes og styrkes ud fra egne ressourcer og muligheder gennem målrettede forløb, der er i tæt samspil med nærmiljøet.

Skolen som et stærkt socialt miljø med ro og god tone

Det er afgørende for fagligheden og rummeligheden er, at børnene trives, anerkender og respekterer hinanden.

Derfor er ro og god tone i undervisningen af stor betydning. Det er først og fremmest et professionelt ansvar, at sikre den nødvendige ro og god tone, men børnene selv har også afgørende indflydelse på, at det reelt også sker. Det kræver aktiv inddragelse af børnene, så det opleves "sejt" at lære noget.

På samme måde vil forældre også kunne være aktive medspillere i udviklingen af et roligt undervisningsmiljø ved at vise tillid til de professionelle arbejder og tage ansvar for eget barns trivsel på sig.

En fleksibel og varieret skoledag

De nye stærke lovkrav om øget faglighed må ikke føre til en tilbagevenden til "kæft, trit og retning" pædagogik. Der er derimod brug for en fleksibel indretning af skoledagen, så der er rum og plads til at udfolde fagligheden i varierede og differentierede forløb.

Det kræver velegnede fysiske rammer, kompetente lærere og tæt samarbejde mellem omkring de forskellige klasser og årgange.

Skolens måde at organisere og tilrettelægge undervisningen skal være understøttende for læring og udvikling af viden både blandt medarbejdere og elever.

Dannelsesrejse gennem 18 år

Det er folkeskolen, der er i centrum for de ny krav om øget faglighed. Men i den kommunale verden begynder det pædagogiske arbejde fra de helt små børn og fortsætter til de forlader folkeskolen og fortsætter i en ungdomsuddannelse.

De forskellige institutioner er forskellige og har forskellige opgaver, men en fælles tilgang til det pædagogiske arbejde er med til at støtte barnet og den unge i dets læring og udvikling.

Der skal være både dannelse og uddannelse til børnene og de unge.

Kommunerne har som opgave at sikre en sammenhængende børnepolitik og et overordnet værdigrundlag for arbejdet med børn og unge, så daginstitutioner, skoler/SFO, klubber og kulturtilbud i øvrigt har fælles mål for det pædagogiske samarbejde omkring børnene og de unge. Et samarbejde, der med fordel kan organiseres i distrikter med udgangspunkt i den overordnede politik.

Sammenhængen i det pædagogiske tilbud er vigtigt – netop for de nye børn i skolen. De har forladt daginstitutionen for at komme i børnehaveklasse eller 1. klasse, men de kommer med viden og kundskaber, som skal videreudvikles og bruges på vej gennem skole.

De er godt på vej i dannelsesrejsen. En rejse, der ikke er afsluttet med folkeskolen, men fortsætter i ungdomsuddannelserne og den kompetencegivende uddannelse.

Målet om, at 95 % af en årgang skal have en kompetencegivende uddannelse i 2015 kræver handlekraft og nytænkning på tværs af sektorer og uddannelsessystemer i den enkelte kommune.

Ledelse sikrer kvaliteten

Kravet om dannelse såvel som uddannelse kræver andet end ord. Det kræver ledelse på forskellige niveauer, så de overordnede strategier kan omsættes til handling, der giver kvalitet i hverdagen.

En god kvalitetssikring forudsætter et stærkt kommunalt ejerskab, hvor der er mål, retning og forventninger til det pædagogiske arbejde.

Kommunernes forskellige skoler skal have råderum til udvikling og kvalitet ud fra den lokale forankring, men uanset graden af decentraliseringen må der ikke være tvivl om, at styringen af det samlede skolevæsen sker ud fra fælles mål og forpligtigelser.

Det er et kommunalt ansvar at sikre, at nye love og bestemmelser bliver formidlet og implementeret på de enkelte skoler. Det er også et kommunalt ansvar at sikre helheden gennem børnenes og forældrenes perspektiv.

Dynamikken i skoleudviklingen er afhængig af visioner, dialog og handlinger, der rækker ind i hverdagen, så resultatet bliver glade og dygtige skolebørn.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til formanden for Børne- og Kulturdirektørforeningen kulturdirektør Per B. Christensen, Næstved på tlf. 5578 4922 eller på mobil 2169 7188 eller til bestyrelsesmedlem Kirsten Berntsen, skolechef i Fredericia på tlf. 7210 7411

Der henvises i øvrigt til bl.a. følgende notater fra Børne- og Kulturchefforeningen. Alle notater kan findes på www.bkchefer.dk

”Skolestarten som en del af en større sammenhæng”, marts 2006.

”Notat om udvikling af kodeks for god adfærd i dagtilbud og skole”, maj 2006.

”Håndtering af elevplaner i skoleåret 2006/07 ”, juli 2006.